

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Сектор за внатрешна контрола и професионални стандарди

Број 13-111/1

15.01.2013 година

Скопје

ИЗВЕШТАЈ

за работата на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во 2012 година

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во текот на 2012 година, со бројни активности на транспарентен начин настојуваше да го продолжи трендот на зголемување на својата ефикасност и ефективност во работата и остварување на активностите содржани во Програмата за работа и стратешките приоритети на Министерството за внатрешни работи.

Притоа, еден од позначајните приоритети на Секторот беше јакнење на капацитетите во сопствените редови преку зголемување на бројот на вработени преку селекцијата и избор на професионални кадри за работа, кој со воведениот систем на перманентна обука и спроведувањето на соодветни форми на стручно оспособување придонесува за градење на работници со висок интегритет и професионален пристап во работењето.

Покрај ова, значаен придонес во работењето на Секторот имаше и квалитетната меѓуинституционална соработка, што резултираше со бројни координирани активности. Од особено значење беше соработката со Обвинителствата и судовите, понатаму соработката со соодветни државни органи со цел спроведување на бројни контроли во однос на начинот на постапување и почитување на законите и подзаконските прописи на Министерството. На високо ниво и оваа година задржана е соработката со невладиниот сектор и Народниот правобранител, а во тие рамки и со Националниот превентивен механизам.

Во насока на јакнење на капацитетите на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, на меѓународно ниво, беше остварена соработка со сродни служби од регионот, а интенција на Секторот е проширување на ваквата соработка и во текот на 2013 година. Веќе трета година по ред Министерството за внатрешни работи преку Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди е домаќин на меѓународна конференција на сродните служби од регионот.

Инаку, и во текот на 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди непосредно работеше на документирање на пречекорувањето на законските овластувања на овластените службени лица, расчистување на неправилностите во работењето на припадници на МВР како по податоци, информации и сознанија, кои самостојно ги прибира така и по добиени известувања, анонимни доставки, претставки од граѓани и вработени во МВР, проверки по барања од јавните обвинителства, институциите за надворешна контрола на Министерството, невладини организации и други субјекти.

Статистички показатели за работата на Секторот

Во текот на изминатата година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, презеде мерки за испитување на **1.644** (1.250)¹ случаи на посочени пречекорувања на овластувања и злоупотреби на службената положба и овластување на службени лица, што претставува пораст на случаите за 31,5% во однос на минатата година.

Зголемениот број на сработени случаи се должи на зголемување на бројот на претставките кои се добиени во Секторот, што е резултат на зголемената доверба на граѓаните што ја имаат во професионалниот и непристрасен пристап на работата на Секторот. Значителен допринос кон ваквата состојба има и транспарентноста во работењето на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди и Министерството за внатрешни работи преку активностите што се спроведуваат во насока на приближување до граѓаните преку спроведување на Проектот „Отворен ден“. Од друга страна, зголемениот број на случаи се должи и на подигнатата свест на вработените во Министерството за внатрешни работи, што може да се види од бројот на службени материјали што се доставуваат до Секторот, со кои се пријавува непрофесионално и незаконско постапување на своите колеги.

Во текот на 2012 година, во Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди се примени **596** (419) **писмени претставки од граѓани**, што претставува пораст за 42% на примени писмени представки споредено со истиот период минатата година. За 48% зголемен е бројот на примени **записници за усно поднесени претставки-346** (233), во кои граѓаните реагираат на одредени неправилности во работењето претежно на полициските службеници. Во изминатата година за две претставки е зголемен и бројот на примени **анонимни поднесоци- 64** (62), во кои граѓаните укажуваат на одредени неправилности во работењето на вработени лица во МВР, меѓутоа од најразлични причини не ги кажуваат сопствените генералии. Во намалување за околу 3% во однос на минатата година е бројот на пријавите за непрофесионално и незаконско постапување на припадници на МВР **по пријава на тел. број 199**. Помалку од половина на вака пријавените случаи граѓаните не ги кажуваат генералиите, а и различни се видовите на злоупотреба пријавени по телефонската пријава. Од вкупно **103** (106) телефонски пријави, 35 од нив немаат основ за постапување или не се во надлежност на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди поради што и се препратени до други организациони единици во МВР за постапување. Инаку, од страна на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, по примени пријави од граѓани **на линијата 199**, откриени се седум припадници на министерството кои ја злоупотребиле службената положба или постапиле спротивно на правилата и прописите на министерството. Како разлутат на ваквото пријавивање, по преземените мерки и дејствија и констатираните неправилности против тројца полициски службеник се поднесени две кривични пријави за сторени кривични дела „примање поткуп“, а против нив, како и за останатите четворица полициски службеници за други случаи, кај кои е констатирано непрофесионално постапување се изречени задолжителни мерки, согласно одредбите од Колективниот договор на Министерството за внатрешни работи.

Во текот на 2012 година, на web-страницата на Министерството за внатрешни работи, на посебен сегмент - „пријави од граѓани“, во 12 случаи граѓаните ја искористија оваа можност за достава на претставки по електронски пат за да пријават несоодветно постапување на вработените во МВР.

Писмени реакции во вид на претставки жалби и поплаки против работата на вработените во Министерството за внатрешни работи се добивани и преку

¹ Бројките во заградата се однесуваат на истиот период минатата година

невладини организации, вкупно - **девет** (14). Нивниот број споредено со минатата година е значително намален за 36%. Притоа, најбројни се претставките добиени од **Хелсиншкиот комитет за човекови права на РМакедонија-4**, потоа од **Transparency international-Македонија-2** и по една од Коалицијата „**Сите за правично судење**“, **НВО Центар за граѓанска иницијатива-Прилеп**, и „**Здружение на ромите-Штип**“.

Во овој период за 23 % е зголемен бројот на добиени претставки од **Народниот правобранител-32** (26). Понатаму, во Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди претставки се добивани од **адвокати како полномошници на граѓани-35**, потоа **од фирми-82** и други правни лица.

Во најголем број на случаи, претставките се однесуваат на забелешки за непрофесионално постапување на овластените службени лица во смисла на преземање на службени дејства по однос на одреден настан или се незадоволни од преземените мерки и активности, а во дел од претставките се изнесуваат забелешки по однос на изречените мерки за наплата на глоба за сторени прекршоци најчесто од ЗБПС, начинот на изготвување на записници за случени сообраќајни незгоди, начинот на постапување на полициските службеници при превземање на полициските овластувања и слично.

Инаку, покрај добиените претставки, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди постапуваше врз основа на сопствени податоци и сознанија по добиени известувања, по наредба на Министерот, како и по барања што ги доставуваат или непосредно ги презентираат работниците на Министерството. Така, во овој период се добиени и **188** (72) **службени материјали (сл.белешки, информации, телеграми) од организационите единици во МВР** во кои се укажува на одредени неправилности или незаконитости сторени од припадници на МВР.

Од 1.644 случаи за кои се вршени проверки, **1.121 се предмети кои се постапувани врз основа на добиени претставки од граѓански и правни лица** во кои се посочени неправилности извршени од страна на вработени во МВР, а останатите се по добиени известувања, сознанија и друго. Од анализа на структурата на добиени и постапени предмети по претставки од граѓани, може да се констатира дека во **758** случаи наводите изнесени во претставките се **неосновани**, **157** случаи се **основани**, **126** предмети се без исход, односно **нема доволно докази** за да се потврдат или отфрлат наводите во претставката, **40** се **делумно основани**, за **седум предмети** има потреба од дополнително преземање на мерки, односно **проверките продолжуваат**, за **33** случаи по извршените проверки на наводите во претставките е утврдено дека нема основ за постапување или не се во надлежност на СВКПС.

Инаку, за сите постапени 1.644 предмет за сите случаи каде се утврдени одредени неправилности во работењето на припадниците на Министерството за внатрешни работи, согласно Законот за внатрешни работи, Колективниот договор на МВР и останатите правилници, од страна на СВКПС се изречени задолжителни дисциплински мерки до началниците каде се вработени службените лица кои непрофесионално и незаконски постапувале, согласно одредбите од Колективниот договор да иницираат соодветни постаки према истите.

За утврдените неправилности СВКПС против **347** (228) полициски службеници изрече задолжителна мерка за поведување на **постапка за утврдување на одговорност пред Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност**, од нив за **13** (9) припадници на МВР изречена е и задолжителна мерка да бидат отстранети од работното место и Министерството- **суспендирани** се до завршување на постапката пред Комисија за утврдување на дисциплинска одговорност. Во текот на изминатата година од страна на Комисиите за дисциплинска одговорност во МВР по иницијатива на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди

завршени се **218** постапки по кои на Предлог на надлежните Комисии, Министерот за внатрешни работи донел 140 решенија за парични казни, за 40 лица писмено предупредување, за едно лице е изречена мерка прераспоредување на две работни места пониско, условно откажување на договор за вработување за четири лица, а за еден вработен по предлог на Комисијата, Министерот донел Решение за отказ на договор за вработување (покрај овој отказ по спроведена дисциплинска постапка, Решение за отказ без водење на постапка пред Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност е донесено за уште шестмина вработени во МВР). 32 постапки се запрени, бидејќи Комисијата утврдила дека нема повреда на член од Колективниот договор на МВР, а во незначителен број на постапки истите се запрени бидејќи настанала застареност за изрекување на дисциплинска мерка.

Покрај постапката за утврдување на дисциплинска одговорност, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди согласно подзаконските акти може да изрече и други задолжителни мерки до непосредниот старешина да ги преземе против работниците во МВР кои непрофесионално или незаконски постапувале. Така, во текот на изминатата година СВКПС изрече задолжителна мерка **укажување** (предупредување) за **244** (230) службени лица, а за **шест** (29) **вработени во МВР** е изречена задолжителна мерка непосредниот старешина да покрене постапка до Министерот за внатрешни работи да биде донесено Решение за отказ без водење на постапка пред Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност. За **74** (62) **службени лица** е изречена задолжителна мерка покренување на постапка за утврдување на материјална одговорност за надомест на штета.

Инаку, во случаите каде се утврдени незаконитости во постапувањето на службените лица кои имаа обележје на кривично дело, од страна на СВКПС се поднесени **16** (19) **кривични пријави** против 23 вработени во МВР за сторени 17 кривични дела, од кои **четири кривични дела се „злоупотреба на службената положба и овластување“**, по три кривични дела **„примање поткуп“** и **„предизвикување општа опасност“** по две кривични дела **„несовесно работење“** и **„помагање“** во врска со кривичните дела **предизвикување општа опасност и примање поткуп, како и по едно дело „давање лажен исказ“, „измама“ и „противзаконито посредување“**.

Од вкупно кривично пријавените службени лица, 13 се вработени како полицајци, тројца референти, двајца командири и по еден помошник командир, раководител на отсек, сменоводител, водич на безбедносен реон и инспектор. Од нив, деветмина се вработени во Сектор за гранични работи и миграции (РЦ за ГР „Север“-8 од кои пет во ПС за ГП и ГН „Јажинце“ и по еден од ПС за ГН „Маздрача“ и ПС за ГП и ГН „Табановце“, како и во РЦ „Запад“-еден и тоа во ПС за ГП и ГН „Блато“), потоа петмина се вработени во СВР Скопје (ПС од ОН К.Вода-1, ООП „Југ“-2 и ООП „Исток-2) СВР Охрид- три (ПС од ОН Струга-2 и ПС од ОН „Охрид“-1), Оддел за граѓански работи-три (по еден од ОУР „Куманово“, „Охрид“ и „Скопје“) и по еден од СВР „Тетово“-НК за КР „Гостивар“, СВР „Куманово“-ПС од ОН „Куманово“ и СВР „Битола“-ПС „Д.Хисар“.

Покрај ова, во 2012 година се изготвени и доставени **70** (54) **Посебни извештаи** до Основните јавни обвинителства во Р.Македонија, од кои **40** (31) **Посебни извештаи се за известување** на надлежниот јавен обвинител за негово понатамошно постапување, а **30** (23) **Посебни извештаи се доставени по барање на ОЈО**.

Во текот на април во рамки на акцијата **„Детонатор“**, СВКПС постапи по доставени вкупно **77 предмети**, заради проверка на постапувањата на полициските службеници од ПС за ОН Кочани по пријавени настани од граѓани. Во оваа насока, беше остварен увид во службените материјали, и од проверките е констатирано дека полициските службеници во **52 случаи не**

постапиле во согласност со правилата, прописите и стандардните процедури. Притоа, во 18 од нив е утврдено дека е постапено спротивно на стандардните процедури, за што против 12 полициски службеници е изречена задолжителна мерка, непосредниот раководител да поднесе предлог за покренување постапка за утврдување дисциплинска одговорност до надлежната Комисија. Во другите 34 случаи, за 24 полициски службеници, поради настапена застареност за поведување и водење на дисциплинска постапка согласно одредбите од Колективниот договор на МВР, а и поради заминување во пензија **не може да се поведе постапка за утврдување на дисциплинска одговорност**. Во случаите каде што е утврдено дека не е постапено по пријавите на граѓаните и каде нема настапено застареност за постапување, за 21 случај СВКПС изрече задолжителна мерка, ПС за ОН Кочани да превземе мерки за целосно расчистување на настаните и доколку утврди постоење на казниво дело да се произнесе со соодветен поднесок. Поради постоење на основи на сомневање за сторено кривично дело „злоупотреба на службената положба и овластување“, од страна на командирот и помошник командирот на ПС за ОН Кочани, со пропуштање на надзор и контрола во работењето, одзементиот доказен материјал со Записник за предавање на одземените предмети е предаден на Центарот за сузбивање на организиран и сериозен криминал за поднесување на кривична пријава.

Во текот на 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди постапуваше по 73 поднесоци во кои е наведено дека од полициски службеници е употребена физичка сила (70 поднесоци се од од граѓани и три поднесоци по известување од организациони единици во МВР). По преземени мерки е утврдено дека 46 поднесоци се **неосновани**, односно полициските службеници не употребиле физичка сила или пак употребата на физичка сила и средствата за присилба се оправдани и правилно употребени, во 23 случаи поради немање на доволно докази **не може да се утврдат наводите во претставката** за ваков вид на постапување. Додека во четири случаи наводите во поднесоците се **основани** каде што е утврдено дека полициските службеници при вршење на полициските овластувања **неоправдано употребиле физичка сила**. За четирите случаи каде е утврдено дека неосновано е употребена физичка сила, од страна на СВКПС против полициските службеници кои неоправдано и неосновано употребиле физичка сила е изречена задолжителна мерка да биде покрената постапка за утврдување на одговорност за кршење на работниот ред и дисциплина до надлежната Комисија за утврдување на дисциплинска одговорност, а за еден случај покрај мерката е поднесен и Посебен извештај до ОЈО за негово запознавање и евентуално постапување.

При тоа напоменуваме дека Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во анализираниот период и во оние случаи каде што немаше докази за да се потврди употребата на физичка сила, односно постојат недоречености и одредени контрадикторности во изјавите, а граѓаните имале телесни повреди во **осум** случаи поднесе Посебни извештаи до надлежните Јавни обвинителства за нивно запознавање и натамошно постапување.

Инаку, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди за сите случаи за кои е известен дека има било какво незаконско и непрофесионално постапување спрема граѓаните од полициските службеници, Секторот без исклучок постапува и крајно професионално ги испитува сите наводи во претставките, без селективен пристап во работата, со еднаков третман кон сите граѓани, а по извршените проверки благовремено се доставуваат одговори до подносителите на претставките.

Во врска со добиените предмети, како за предметите за кои се вршени проверки, така и за оние предмети по кои не е вршено проверки (предмети кои

се препраќани до други организациони единици за постапување или предмети за кои на граѓаните им е дадено објаснување или укажување), доставени се **1.097 одговори и известувања до граѓаните, девет одговори до невладини организации, 82 одговори до фирми, 35 одговори до адвокати,** како и одговори до други субјекти и правни лица.

Од вкупно примените 32 поднесоци од **Народниот правобранител, одговор е доставен на сите 32 претставки.**

Во текот на 2012 година продолжија активностите за реализација на **Проектот „Отворен ден“**, чија цел е приближување до граѓаните во насока на транспарентно работење на Секторот и Министерството. Покрај тоа што секој вторник во Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди е „отворен ден“, кога граѓаните можат да дојдат во Секторот и да се запознаат со нивните правата во полициската постапка, полициските процедури и овластувања, да даваат конкретни забелешки, сугестии, а и да достават претставки и поплаки за работата на полицијата, во рамките на овој Проект, на 23.08.2012 година се спроведе „отворен ден“ во Полициската канцеларија „Ранковце“ која функционира под СВР Куманово, а на 27.08.2012 година и во Секторот за внатрешни работи-Охрид. Интенција на отворените денови е дополнително граѓаните да се охрабрат и мотивираат во комуникацијата со полицијата, а посебно со полициските службеници од СВКПС да се запознаат со процедурите на полициското работење и да пријавуваат случаи на несоодветно постапување на полициските службеници. Ваквите активности за непосредна соработка со граѓаните ќе продолжат и понатаму во текот на 2013 година.

Во насока на остварување на планираните превентивни активности во доменот на почитувањето на човековите слободи и права, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во февруари 2012 година, оствари **работни посети и одржа состаноци со раководниот кадар во Полициските станици од општа надлежност и Надворешните канцеларии за криминалистички работи во Секторите за внатрешни работи.** На работните состаноци на полициските службеници им беше укажано за доследно почитување на корпусот човекови слободи и права при преземањето на полициските овластувања, почитување на Законот за внатрешни работи, Законот за полиција и подзаконските и интерни прописи на МВР, а истовремено старешините беа задолжени за истото да одржат работни состаноци со основниот полициски состав.

Исто така, во март 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, постапувајќи по претходно изготвен план, со цел **превенција во сузбивањето на незаконско постапување на полициски службеници, одржа работни посети во ЕПБК – „Алфи“ при СВР-Скопје, ЕСЗ „Тигар“ и ЕБР** при Одделот за посебни единици, на која на старешините им беше укажано за доследно почитување на: корпусот човекови слободи и права при преземањето мерки од полициски овластувања; Законот за внатрешни работи, Законот за полиција и Кодексот на полициска етика, а истовремено старешините беа задолжени за истото да одржат работни состаноци со основниот полициски состав.

Во изминатата година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди излезе на лице место на **154 случени сообраќајни незгоди, во кои учествуваат вработени во МВР, кои управуваат возила сопственост на МВР.** За случаите каде е констатирано дека при управување на службените возила на вработените во Министерството не ги почитувале законските прописи при што е настаната материјална штета на возилата сопственост на МВР, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди до непосредните раководители каде истите се вработени изрече

задолжителни мерки да бидат покренати **61 постапки за утврдување на материјална одговорност**. Во еден од случаите на сообраќајната незгода учесникот во незгодата –полицискиот службеник по чија вина настанала несреќата бил под дејство на алкохол поради што од страна на СВКПС покрај материјалната одговорност е изречена и задолжителна мерка за **утврдување на одговорност за кршење на работниот ред и дисциплина до надлежната Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност**.

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди **постапувајќи по препораките на Народниот правобранител, а заради согледување на состојбите** со почитување на човековите слободи и права на повиканите, приведените и задржаните лица во полициските станици од општа надлежност од 14.03 до 30.03 2012 година, **изврши контрола на просториите за задржување**. Контролата се спроведува по претходно добиена наредба од Министерот за внатрешни работи и изготвен план за работа. Целта на контролите во овие полициски станици е да се согледа состојбата околу почитувањето и заштитата на слободите и правата на лицата лишени од слобода и увид на состојбите во просториите за задржување. За затекнатите состојби со просториите за задржување е изготвен и фотоалбум.

Во текот на годината, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди преземаше интензивни активности во насока на спроведување на **контроли во организациски единици на МВР**, со цел утврдување на алкохолизираност на полициските службеници за време на работа, почитување на работното време, употреба на службени возила со уредно издаден налог за патување, почитување на член 128 став 3 од Законот за внатрешни работи, почитувањето на постапката со повикани, приведени и задржани лица во полициските станици, предвидени во стандардните оперативни процедури, како и почитување на телеграмите потпишани од Директорот на БЈБ кои се однесува на полициските службеници од граничната и сообраќајната полиција. Во текот на година, извршени се **19 контроли во сите четири Регионални центри за гранични работи и 23 контроли во разни организациски единици во Секторите за внатрешни работи, Секторот за прекршоци, службите за граѓански состојби и други организациски единици во министерството**. При контролите извршено е алкотестирање на **1.345 (350) полициски службеници**, при што кај **18 (девет) лица е утврдено присуство на алкохол**. Од споредбените статистички податоци може да се констатира дека и покрај зголемениот број на алкотестирани лица и тоа дури за повеќе од четири пати, кај мал број на вработени е утврдено присуство на алкохол што укажува на големата превентивна улога, постигната со контролите во насока на спречување на оваа појава. Во случаите каде е утврдено присуство на алкохол во крвта кај вработените од страна на СВКПС до непосредните старешини е изречена задолжителна мерка да поведат дисциплинска постапка против полициските службеници, кои биле во алкохолизирана состојба. Од извршените контроли е утврдено дека 12 вработени не се придржувале кон утврденото работно време, (доцнење на работа, од кои двајца не биле на работното место без да го оправдаат отсуството), тројца вработени се затекнати на спиење, петмина вработени не ја носеле службената легитимација, додека двајца вработени постапиле спротивно на телеграмата на Директорот на БЈБ (користеле приватен мобилен телефон и со себе носеле поголем износ на парични средства), еден вработен користел возило без налог, додека еден референт започнал изготвување на патна исправа надвор од закажаниот термин и несовесно ги извршувал работните обврски. За сите овие полициски службеници од страна на СВКПС до непосредните старешини се **изречени соодветни задолжителни мерки поведување на дисциплинска постапка или укажување**. Кај поедини полициски станици се утврдени пропусти во почитувањето на Правилникот за содржината и начинот на водење на

евиденциите на полицијата и стандардните оперативни процедури, поради што до командирите се изречени задолжителни мерки за надминување на таквата состојба.

Покрај овие, на 20.03.2012 година, спроведена е контрола на **службените влезови во кругот на МВР** со цел утврдување на тоа дали се почитува Наредбата за користење на службените моторни возила и Правилникот за распределба, користење и одржување на возилата на МВР. За време на контролата влез во кругот на МВР оствариле 103 моторни возила, од кои **12 од возачите немаа налози за користење на возилата, 15 имаа бланко налози** за користење на истите, додека останатите поседуваа дневни, периодични налози и имаа право за 24 часовно користење на службените возила.

Во периодот од 19.04 до 21.04.2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди изврши проверки во полициските станици во сите четири Регионални центри за гранични работи, со цел согледување на **почитувањето на телеграмата потпишана од Директорот на Бирото за јавна безбедност**, што се однесува на забраната за распоредување на работниците во Министерството за внатрешни работи со писмена или усмена наредба. Од проверките е утврдено дека околу 90 лица се со наредба прераспоредени од една во друга полициска станица во рамките на Регионалните центри и Секторот за гранични работи и миграции, а 41 полициски службеници се распоредени надвор од Регионалните центри и Секторот за гранични работи и миграции во други организациски единици во Министерството за внатрешни работи. Има случаи каде работници и покрај тоа што имаат решенија за едно работно место, со наредба се распоредени да извршуваат работни задачи на друго, најчесто повисоко работно место во истата полициска станица. Заради надминување на ваквата состојба и почитување на Законот за внатрешни работи и Колективниот договор на МВР, СВКПС предложи **Секторот за заеднички работи и управување со човечки ресурси во ЦПС-БЈБ како надлежна организациона единица во најкус можен рок да преземе мерки соодветно да го регулира статусот на вработените во Регионалните центри за гранични работи.**

Соработка со сродни служби од други држави

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди и оваа година продолжи со активности за остварување на средби со повеќе сродни служби од другите држави во регионот, со цел размена на искуства и примена на позитивните практики на другите служби во работењето.

Во периодот од 10 до 12.10.2012 година во хотелот “Романтик“, во Велес, во организација на Министерството за внатрешни работи во соработка со мисијата на ОБСЕ во Република Македонија, Полициската програма DCAF и Меѓународната програма за помош и обуки при вршење на криминални истраги при Одделот за правда на Соединетите Американски Држави- ИЦИТАП се одржа дводневна трета по ред Регионална конференција на темата „Полицискиот интегритет и антикорупциските мерки во рамките на Министерствата за внатрешни работи“, а на конференцијата присуствуваат претставници од службите за внатрешна контрола на Република Бугарија, Албанија, Хрватска, Црна Гора, Романија, Србија, Турција и Македонија.

Притоа, на конференцијата беше потенцирано дека една од позначајните активности на службите од регионот во наредниот период, треба да биде проширувањето на соработката преку потпишување на меморандуми за соработка и размена на искуства и најдобри практики.

Кадровско екипирање на Секторот

И во 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во континуитет настојуваше да ги зајакне капацитетите за работа со цел спречување на било какви појави на незаконско и непрофесионално постапување вклучително и постапување на полициските службеници со кои се крши корпусот на човекови слободи и права. За пополнување на работни места согласно новата систематизација беа распишани интерни огласи по кои се пополнети 11 работни места. При тоа беше направена селекцијата и избор на професионални кадри за работа, кои под водство на ментор истите поминаа обука во Секторот по конкретно изработена Програма за основна и дополнителна обука за нивно запознавање со надлежностите и начинот на работа.

За успешно функционирање и ефикасно извршување на работните задачи дополнително со спроведувањето на соодветните форми на стручно оспособување се работи на подигање на интегритет и професионалниот пристап во работењето.

Обуки за вработените во Секторот

За подобрување и јакнење на капацитетите на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во поглед на стручно и професионално постапување на вработените во извршување на службените задачи заземаат обуките за вработените во Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди.

По добиената донација од ИЦИТАП на техничката опрема за самостојно обезбедување на докази за сторители извршители на кривични дела од редовите на Полицијата и Министерството, во организација на Програмата ИЦИТАП за февруари и март 2012 година, отпочната е обука за развивање на вештини на тема „Посебни истражни мерки и надзор“.

На 12 и 13.09.2012 година, во организација на ТАИЕХ, се одржа дводневна работилница на тема „Борба против корупција“, на која пред вработените од Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди при Министерството за внатрешни работи, врвни експерти од Канцеларијата Анти-измама на Каталонија ги разменија искуствата во насока на зголемување на ефикасноста во работењето на Секторот, пред се во спречувањето и борбата против корупцијата, како од превентивна така и од истражувачка перспектива.

Исто така, на 26 и 27.09.2012 година, за вработените од Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во организација на ТАИЕХ, од страна на експерти од Шведска, Германија, Унгарија и Франција се одржа дводневна работилница на тема „Жалби и поплаки против полициски службеници“, со акцент на ЕУ демократските принципи, како водичи за дејствување на силите на законот.

На 02.10.2012 год во Академијата за судии и јавни обвинители, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди со свој претставник зема учество на еднодневен семинар на тема „Поддршка на антикорупциските мерки и политики со посебен осврт на конфискација на противправно стекнат имот“

Јакнење на институционалната и меѓуинституционална соработката на Секторот со институции задолжени за борба против незаконско и непрофесионално постапување

И во 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди продолжи со активностите за зајакнување на соработката со Центарот за сузбивање на организиран и сериозен криминал во МВР, Основните јавни обвинителства и судовите се со цел поефикасна борба против незаконското и непрофесионално постапување на вработени во Министерството.

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, во случаите кога има основано сомнение дека одреден полициски службеник или овластено службено лице е сторител на кривично дело, задолжително вршеше консултации со надлежното Јавно обвинителство. Истовремено, Секторот благовремено и сеопфатно постапуваше по сите дописи од Обвинителствата и Судовите. Во извештајниот период се поднесени 16 кривични пријави и 70 Посебни извештаи.

Во делот на меѓуинституционалната соработка, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди остваруваше соработка со Државниот инспекторат за транспорт при Министерството за транспорт и врски со цел спроведување на заеднички контроли, на наплатните станици во републиката. Притоа, во текот на годината, беа **извршени 23 контроли на наплатни станици во Републикава** со цел откривање на злоупотреба на службените легитимации и поминување на наплатни станици на вработени во МВР, без при тоа да бидат подмирени трошоците согласно Законот за јавни патишта. За време на контролата **без да платат патарина поминале 408 граѓани од кои 26 вработени во МВР** на кои покрај издадените платни налози за наплата на глоба од страна на СВКПС им е изречена задолжителна мерка против истите да биде поднесен предлог за утврдување на одговорност за кршење на работниот ред и дисциплина до надлежната Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност.

Покрај ова, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во координација со Секторот за професионална одговорност при Царинската управа извршија контрола на полициски станици и царински испостави на граничните премини, при што покрај активностите кои се преземаат во рамки на редовните контроли, од страна на СВКПС беше дадена асистенција во однос на утврдување на присуство на алкохол кај вработените во Царинската управа.

Во контекст на меѓуинституционалната соработка од особено значење е и потпишаниот договор на 30.11.2012 година, за реализација на директниот грант „Градење на капацитети на институциите кои го спроведуваат законот за соодветен третман на задржани и притворени лица“. Проектот, со времетраење од 24 месеци е предвиден во рамките на програмата ИПА 2009 и ќе се имплементира од страна на Совет на Европа, а крајни корисници се Министерството за внатрешни работи и Министерството за правда. Целта на проектот е да се унапреди почитувањето на човековите права од страна на полицијата и казнено-поправните установи во согласност со европските стандарди.

Со цел продлабочување на соработката, особено со Обвинителствата, интенција на Секторот е во текот на 2013 година, активно да се вклучи во сите форми на стручно оспособување пред се во делот на примената на новиот Закон за кривична постапка со посебен осврт на учеството во истрагите и посебните истражни мерки.

Јакнење на соработката со Народниот правобранител и Невладините организации

Еден од клучните приоритети на Министерството за внатрешни работи, а посебно на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди и во 2012 година беше остварување на континуирана соработката со Народниот правобранител и Невладините организации, имајќи ја предвид нивната основна функција која се состои во давање правна помош и заштита на основните права и слободи на граѓаните во случаи кога истите им се загрозени.

Во оваа насока, Секторот ја продолжи својата активност за одговорно и сеопфатно информирање на Народниот правобранител и невладините организации за своите активности. Сите достави од Народниот правобранител и невладините организации сериозно се земаат во постапка и во рамките на нужно неопходното време за заокружување на проверките, благовремено се одговараат.

Во текот на годината забележан е пораст од над 20% на бројот на примени претставки преку Народниот правобранител, но затоа за над 30% е намален бројот на претставките од невладините организации.

Во рамките на институцијата Народен правобранител, Националниот превентивен механизам активностите ги фокусира на превентивното дејствување преку систем на посети во просториите за задржување во полициските станици кои беа редовни или последователни.

Во насока на продлабочување и унапредување на соработката со Народниот правобранител и разгледување на одредени состојби кои се констатираат во извештаите на Националниот превентивен механизам, на иницијатива на Министерството за внатрешни работи, на 09.10.2012 година се одржа средба со конструктивни дискусии, при што е заклучено дека соработката е на високо ниво и предложено е вакви средби да продолжат и да се одржуваат на секои шест месеци. Од страна на претставниците од СВКПС беше предложено да се спроведат заеднички ненајавени контроли во полициските станици од општа надлежност зарди увид во просториите за задржување и евиденциите за приведени и задржани лица.

Како и во изминатите неколку години наназад и оваа 2012 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди реализира обука од областа на заштитата на човековите слободи и права заедно со претставници од невладините организации и канцеларијата на Народниот правобранител. Така, во март 2012 година, во Центарот за обука при МВР беше одржана обука на полициските службеници од Единицата за борба против криминалот „Алфа“ на тема „Почитување на човековите права при примена на полициските овластувања“. На обуката покрај Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди како внатрешен контролен механизам во рамките на МВР и заменикот Народниот правобранител како надворешен контролен механизам врз работата на полицијата, учество земаа и претставници на невладиниот сектор, односно Коалицијата „Сите за правично судење“ од Скопје и невладината организација „Месечина“ од Гостивар.

Имплементација на Антикоруупциската програма

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, следејќи ги современите трендови на полето на сузбивање на корупцијата на почетокот на 2012 година, во име на Министерството ја донесе Антикоруупциската програма на Министерството за внатрешни работи за 2012 година при што се насочи кон превземање на превентивни мерки фокусирани на смалување на можностите и создавање на неповолни услови за извршување на кривични дела со елементи на корупција. Превентивните антикорупциски мерки беа во насока на спречување, откривање на причините и условите за корупција и нивно отстранување, додека репресивните активности останаа како корективни

мерки насочени за санкционирање на незаконското работење со отстранување на штетните последици.

Покрај, Антикорупциската програма беше изготвен и Акциски план за нејзина реализација во која беа дефинирани активностите, временската рамка за реализација, носителите на активности и индикатори на успех. Во Антикорупциската програма за 2012 година беа предвидени целите на програмата, кои се одвиваа во насока на континуирана обука на вработените во Министерството и полицијата, обука на полициските кадри кои се спротивставуваат на корупцијата; воведување на превентивни програми за спречување на корупцијата во Министерството и полицијата; доследно почитување на член 128 од ЗВР; јакнење на интегритетот, одговорност и кодекс на полициско однесување; спроведување на систем на кариера; ефикасност и ефективност во работата на службите во составот на Министерството за внатрешни работи; зајакнување на меѓу-институционалната соработка; унапредување на меѓународната соработка во борбата против корупцијата; спречување на судирот на интереси при вршење на јавни должности; ширење на јавната свест кај граѓаните за штетноста од корупцијата и Транспарентност во работењето, значаен сегмент за спречување на корупцијата во Министерството за внатрешни работи.

Во текот на годината, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, кој е задолжен за реализацијата на активностите на Акцискиот план ги следеше и насочуваше мерките и активностите кои се презема во таа насока. Оценка на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди е дека Антикорупциската програма на Министерството за внатрешни работи за 2012 година воглавно е реализирана согласно Акцискиот план.

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во текот на 2012 година, согласно своите надлежности водеше постапки за утврдување на фактичката состојба во сите случаи на сомнение дека постои корупција или коруптивно однесување и таквите случаи соодветно ги санкционира. Како резултат на таквата активност од вкупно 16-те кривични пријави, 10 кривични пријави се за сторени 11 кривични дела со елементи на корупција. Од нив, најмногу-4 се „злоупотреба на службената положба и овластување“, три кривични дела „примање поткуп“ две „несовесно работење во службата“ и по едно кривично дело „противзаконито посредување“ и „помагање“ во врска со кривично дело примање поткуп.

И за 2013 година, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди изготви нова Антикорупциска програма на Министерството за внатрешни работи со Акциски план за нејзина имплементација во која се дефинирани целите и приоритетите за 2013 година.

Помошникот на Министерот на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во Министерството за внатрешни работи како претставник на Република Македонија во ЕПАК (Европски партнери против корупција) ги продолжи активностите со учество на Конференција на земјите членки на ЕПАК и Генералното собрание што се одржа во ноември 2012 година во Барселона, Шпанија.

Двајца претставници од Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди зедоа учество на интернационалната Конференцијата „Владеење на правото: Спроведување сеопфатен и интегриран пристап во превенцијата и борбата против корупцијата во Дунавскиот регион“, што се одржа во мај 2012 година во Република Бугарија, а исто толку претставници учествуваа и на Конференцијата „Постапка со привремено одземени предмети“, одржана во септември 2012 година во Минхен, Германија.

Преку TAIEХ програмата на Европската комисија, во јули 2012 година,

претставници од Секторот остварија студиска посета во Република Романија во Министерството за администрација и внатрешни работи на Генералната дирекција за антикорупција со цел стекнување на искуства од областа на борбата против корупција.

Во насока на стручно усовршување на вработените во делот на откривање на коруптивните форми на однесување, за вработените од СВКПС се и спроведените обуки на вработените во Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди. (погоре изнесени во делот за обуките на вработените во Секторот)

Во контекст на антикорупциското дејствување на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди за обележување е и одржаната дводневна трета по ред Регионална конференција во хотелот “Романтик“, во Велес на темата „Полицискиот интегритет и антикорупциските мерки во рамките на Министерствата за внатрешни работи“.

ПРИЛОГ: - Табеларен преглед на одредени податоци.

**ПОМОШНИК НА МИНИСТЕРОТ
д-р Анета Станчевска**

**ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД
на одредени податоци од Секторот за внатрешна контрола и
професионални стандарди**

I. Број на службени лица спрема кои се изречени задолжителни мерки од Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди по вид и години:

	Вкупно предмети по кои е постапено	Кривично пријавени лица	Поведув. дисц. постапка	Укажување со предупредување	Постап. за надомест на матер. штета	Оддалечување од раб.место	Решение за отказ без водење дисц. пост.
2008 г.	1148	75	173	122	32	39	
2009 г.	1355	50	201	193	84	28	66
2010 г.	1261	29	219	161	85	9	14
2011 г.	1250	30	228	230	62	9	29
2012 г.	1644	23	347	244	74	11	6

II. Поднесоци против полициски службеници за употребена физичка сила.

	вкупно поднесоци	основани	неосновани	нема докази	делумно основани
2008 година	64	4	36	24	/
2009 година	79	6	37	36	/
2010 година	64	5	38	20	1
2011 година	63	8	44	11	/
2012 година	73	4	46	23	/

III. Поднесоци од Народниот правобранител

	Вкупно поднесоци	одговорени
2008 година	51	46+ (6) ²
2009 година	70	68+ (5)
2010 година	41	40+(2)
2011 година	26	26+(1)
2012 година	32	32

IV. Добиени и одговорени поднесоци од невладини организации

	примени	одговорени
Хелсиншки комитет	4	4
Transparency international	2	2
Центар за граѓанска иницијатива	1	1

² Бројката во заградата се однесува на одговор по претставки добиени претходната година.

Здружение на ромите-Штип	1	1
Сите за правично судење	1	1
Вкупно	9	9